Dosar nr. 2r-285/18

Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Cimpoi Iulia
Danilov Aliona
Secrieru Ion

D E C I Z I E

4 aprilie 2018 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:
Președintele ședinței, judecător: Svetlana Filincova
Judecătorii: Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cuşco Andrei împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Constanţa și Vascan Grigore cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, anularea contractelor de donație și încasarea cheltuielilor de judecată,

cererea reconvențională înaintată de Vascan Anatolie împotriva lui Cuşco Andrei, Savca Eugenia și Podgornîi Maria cu privire la declararea nulă a recipiselor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, prin care au fost respinse cererile privind scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Vascan Grigore, avocatul Furnică Victor în interesele lui Vascan Anatolie și de către avocatul Bondarenco Andrei în interesele Constanței Vascan,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2012, Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cuşco Andrei au depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Constanţa și Vascan Grigore cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, anularea contractelor de donație și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 9 aprilie 2014, Vascan Anatolie a înaintat acțiune reconvențională, completată ulterior, împotriva lui Cuşco Andrei, Savca Eugenia și Podgornîi Maria cu privire la declararea nulă a recipiselor.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 august 2017, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cuşco Andrei și a fost respinsă acțiunea reconvențională înaintată de către Vascan Anatolie.

La 11 septembrie 2017, Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 august 2017. Concomitent a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

La 11 septembrie 2017, Vascan Grigore a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 august 2017.

La 13 septembrie 2017, Vascan Constanţa, prin intermediul avocatului Bondarenco Andrei a depus cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 14 august 2017.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, nu s-a dat curs apelurilor declarate de Vascan Grigore și de către Vascan Constanţa prin intermediul avocatului Bondarenco Andrei cu acordarea termenului de până la 16 ianuarie 2018 pentru prezentarea apelurilor motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei fiecare.

La 15 ianuarie 2018, Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor a depus cerere de apel suplimentară prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

La 15 ianuarie 2018, Vascan Constanţa, prin intermediul avocatului Bondarenco Andrei a depus cerere de apel prin are a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru examinarea apelului.

La 16 ianuarie 2018, Vascan Grigore a depus cerere de apel completată prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în sumă de 18 750 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, au fost respinse cererile privind scutirea de la plata taxei de stat la apelurile declarate de către Vascan Grigore, Vascan Anatolie prin intermediul avocatului Furnică Victor și Vascan Constanţa prin intermediul avocatului Bondarenco Andrei. Nu s-a dat curs cererilor de apel cu acordarea termenului pentru prezentarea dovezilor de pată a taxei de stat în sumă de 18 750 lei fiecare, până la data de 6 martie 2018.

La 23 februarie 2018, Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii cu emiterea unei noi încheieri sub formă de decizie prin care Vascan Anatolie să fie scutit de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel este ilegală, emisă cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept procedural și material. În susținerea cererii a indicat că este în imposibilitate de a achita taxa de stat deoarece nu este angajat în câmpul muncii și nu dispune de mijloace financiare.

Examinând recursul declarat de Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După parvenirea cauzei la Curtea Supremă de Justiție, la data de 13 martie 2018, în adresa intimaților a fost expediată copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea cererii de recurs, intimații nu au depus referință prin care să-și exprime opinia asupra cererii de recurs.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele cauzei rezultă că, copia încheierii recurate din 16 ianuarie 2018 a fost anexată și expediată în adresa participanților la proces concomitent cu citația pentru ședința instanței de apel fixată pentru data de 6 martie 2018. Însă, aceasta nu este datată.

Astfel, prin prisma prevederilor art. 425 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de recurs a fost declarată în interiorul termenului.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor a contestat cu apel hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 august 2017. Concomitent a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Instanța de apel, prin încheierea din 16 ianuarie 2018 a respins cererea apelantului Vascan Anatolie privind scutirea de la plata taxei de stat, nu a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat până la data de 6 martie 2018.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar

în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Articolul 4 alin. (1) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03 decembrie 1992 cu modificările și completările ulterioare, expres prevede că, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

Instanța de recurs reține că, instanța de apel la emiterea încheierii din 16 ianuarie 2018 corect a indicat despre lipsa temeiurilor de scutire a apelantului de la plata taxei de stat, în cazul în care Vascan Anatolie nu a prezentat careva probe care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat.

Cu toate că în cererea de apel depusă la 11 septembrie 2017 și în cererea de apel depusă la 15 ianuarie 2018, Vascan Anatolie a menționat că nu deține bunuri mobile și imobile, iar potrivit certificatului de salariu din 31 mai 2016 are un salariu de 2 450 lei, nu a anexat la cererea de apel și nu a prezentat instanței careva probe în acest sens.

Mai mult decât atât, în cererea de recurs Vascan Anatolie a indicat că nu este angajat în câmpul muncii și nu dispune de alte surse de venit, însă, la fel nu a anexat careva probe în susținerea acestor motive.

Astfel, recurentul Vascan Anatolie nu a prezentat probe cum ar fi informații privind lipsa în proprietate a mijloacelor de transport sau a bunurilor imobile, informația despre conturile bancare deținute, pentru a putea fi apreciată situația materială din ansamblul probelor ce urmau a fi prezentate.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, reține că instanța de apel întemeiat a dispus prin încheierea din 16 ianuarie 2018 de a respinge cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, de a nu da curs cererii de apel depusă de Vascan Anatolie prin intermediul avocatului Furnică Victor, acordându-i termen pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat.

Instanța de recurs menționează că, impunerea achitării taxei de stat, pentru examinarea apelului, nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Neprezentarea dovezii de plată a taxei de stat ori solicitarea de la scutirea acesteia, drept prevăzut la art. 85 Cod de procedură civilă, indică direct la nerespectarea drepturilor sale procedurale, în măsura stabilită de normele de drept procedural, de aceea instanța de apel, în temeiul legii, a dispus obligarea apelantului de a prezenta dovada de plată a taxei de stat în termenul stabilit.

Or, înaintând cererea de apel fără a prezenta dovada de plată a taxei de stat și cunoscând despre necesitatea plății acesteia, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat de către recurentă.

Totodată, instanța de recurs atestă că, Vascan Anatolie nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Reieșind din jurisprudența CEDO, prin practica sa constantă, de nenumărate ori s-a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunităţii și ale indivizilor (Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Vascan Anatolie, prin intermediul avocatului Furnică Victor.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 ianuarie 2018, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Savca Eugenia, Podgornîi Maria și Cuşco Andrei împotriva lui Vascan Anatolie, Vascan Constanţa și Vascan Grigore cu privire la încasarea datoriei, dobânzii contractuale, dobânzii de întârziere, anularea contractelor de donație și încasarea cheltuielilor de judecată, cererea reconvențională înaintată de Vascan Anatolie împotriva lui Cuşco Andrei, Savca Eugenia și Podgornîi Maria cu privire la declararea nulă a recipiselor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător Svetlana Filincova

Judecători Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu